

SIVIILIPALVELUSLAIN MUUTOKSIA VALMISTELEVAN TYÖRYHMÄN KOKOUS

Kokousaika: 4.6.2025 klo 13.00–15.00

Kokouspaikka: Mariankatu 9, nh 125 Ylijäämä / Teams

Läsnäolijat

Puheenjohtaja	Jan Hjelt, työ- ja elinkeinoministeriö – Paikalla
Varapuheenjohtaja	Eeva Vahtera, työ- ja elinkeinoministeriö – Paikalla
Sihteeristö	Aino-Inkeri Miestamo, työ- ja elinkeinoministeriö – Paikalla Roope Palomäki, työ- ja elinkeinoministeriö – Paikalla Marke Kuosa, Siviilipalveluskeskus – Paikalla
Työryhmän jäsenet	Tero Jokilehto, liikenne- ja viestintäministeriö – Paikalla Jukka Lehtinen, opetus- ja kulttuuriministeriö – Paikalla Merja Hilpinen, opetus- ja kulttuuriministeriö, varajäsen – Paikalla Marikaisa Tiilikainen, puolustusministeriö – Paikalla Anni Pöyry, sisäministeriö – Poissa Anni Kurunmäki, sisäministeriö, varajäsen – Paikalla Salla Paavilainen, sosiaali- ja terveysministeriö – Paikalla Aino Lehto, Turvallisuuskomitean sihteeristö – Paikalla Miska Lautiainen, valtiovarainministeriö – Paikalla Hanna Eronen-Jarva, ympäristöministeriö – Paikalla Andreas Schneider, Huoltovarmuuskeskus – Paikalla Mikko Reijonen, Siviilipalveluskeskus – Paikalla

1. Kokouksen avaaminen ja työryhmän jäsenten esittely

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.01. Kokouksen asialista esiteltiin, minkä jälkeen työryhmän jäsenet esittäytyivät.

2. Arviomuiston läpikäynti

Aino-Inkeri Miestamo esitteli lakihankkeen kannalta relevantit hallitusohjelman kirjaukset, esivalmistelun tilanteen ja hankkeen arviomuiston keskeiset seikat. Esivalmistelussa saavutettiin lakiuudistuksen päälinjoista yhtenevä virkamiesnäkemys. Valmistelua ei ole tarvinnut aloittaa tyhjistä, sillä siviilipalvelusta on jo paljon kehitetty parlamentaarisen asevelvollisuuskomitean mietinnön perusteella. Arviomuisto sisältää laajan nykytilakuvauksen ja erilaisten toteuttamisvaihtoehtojen sekä eräiden erilliskysymysten käsittelyn. Esivalmistelussa havaittiin keskeinen riski koskien sitä, ettei sopivia palvelustehtäviä riitä kaikille, jos palveluspaikkoja rajataan voimakkaasti. Esivalmisteluvaiheen perusteella on arvioitu, että parlamentaarisen asevelvollisuuskomitean ja hallitusohjelman tavoitteet voi-

daan saavuttaa kustannustehokkaasti nykyjärjestelmää kehittämällä. Keskeisiä asioita ovat mm. velvollisten mahdollinen virkavastuu, työpalvelun kokonaisturvallisuusroolin korostaminen ja palvelumuotojen vaihdot.

3. Työsuunnitelmaluonnos ja työskentelytavoista sopiminen

a) Työsuunnitelmaluonnos

Aino-Inkeri Miestamo esitteli työsuunnitelmaluonnoksen. Hallituksen esityksen tulisi olla valmis lausunnoille joulukuun alussa. Varsinainen työryhmätyöskentely alkaa seuraavassa kokouksessa elokuussa ja syksyn kokousten päivämäärät ja teemat on lyöty alustavasti lukkoon. Esivalmistelussa on arvoitu, että uudistuksessa on muutettava noin 20 pykälää. Suunnitelman mukaan tarkoituksena on aloittaa hankkeen haastavimmista kysymyksistä ja jättää teknisluonteisemmat muutostarpeet loppuvuodelle. Työryhmän kokouksiin liittyen sovittiin, että ennen kokoontumisia jäsenille toimitetaan kirjallisesti kulloisenkin aiheen pohjustus ja mahdollisia ratkaisuvaihtoehtoja. Lisäksi sovittiin Tiimerin käytöstä ja tiedostojen jakamisesta.

Keskustelussa todettiin, että siviilipalveluslaki on laaja ja suhteellisen vanha kokonaisuus, mutta se on kuitenkin osittain kestänyt aikaa hyvin.

b) Asiantuntijoiden ja sidosryhmien kuuleminen

Valmistelun toteuttamien pelkästään virkatyönä on herättänyt jonkin verran ihmettelyä, vaikka onkin tavanomaista, että lakimuutoksia valmistelevassa työryhmässä on vain viranomaisia. Aseistakieltäytyjäliittoa ja Varusmiesliittoa tullaan kuulemaan huolellisesti, vaikka liitot eivät olekaan osa työryhmää. Tarkoituksena on tiedottaa heille hankkeesta jo ennen kesälomia. Alustavan työsuunnitelman mukaan kuulemiset olisi hyvä ajoittaa lokakuulle, jotta niiden anti ehditään ottaa huomioon lausunkierrokselle lähtevässä hallituksen esityksen luonnoksessa. On tärkeää kuulla myös muita tahoja, joihin muutoksilla voi olla vaikutusta, ja puheenjohtaja kehotti työryhmän jäseniä miettimään omien hallinnonalojensa mahdollisia kuultavia tahoja valmiiksi.

c) Alatyöryhmä(t)

Hankkeelle asetettiin valmistelua tukeva alatyöryhmä, joka ryhtyy valmistelemaan palvelusmuodosta toiseen siirtymistä. Muita alatyöryhmiä asetetaan tarvittaessa. Alustavasti on tunnistettu tarve toiselle alatyöryhmälle koskien velvollisten toimeentuloa.

4. Muut asiat

a) Mahdollinen perehdytyksen tarve

Työryhmän jäseniltä tiedusteltiin tarvetta perehdytykselle aihepiiristä. Perehdytys on mahdollista yhteistyössä Siviilipalveluskeskuksen kanssa tarpeesta ja nopealla aikataululla. SPK:n edustaja ehdotti, että työryhmä voisi vierailla Lapinjärvijärvellä ymmärryksen kartuttamiseksi palveluksesta.

b)

Hankkeen ohjauksen osalta todettiin, ettei suoraan sopivaa ministerityöryhmää ole, mutta muukin menettely, kuten erityisavustajien hyödyntäminen, on mahdollinen. Asia on ratkaistava poliittisesti.

c)

Seuraava kokous pidetään 13.8.2025. Siihen ja muihin syksyille aikataulutettuihin kokouksiin lähetetään kalenterikutsut lähipäivinä.